

Buurtprofiel *Sint Michiel*

Een beeld van de zone Sint Michiel te Curaçao

ZEEEMEER
NC116

A stylized illustration of a boat's hull, likely a fishing vessel, resting on a sandy beach. The hull is white with a dark brown stripe along the bottom. The text 'ZEEEMEER' is written in large, bold, black letters, and 'NC116' is written below it in a similar font. The background shows a blue sky with white clouds, a blue ocean, and a sandy beach. A black power reel with a red center is on the ground in the foreground. The overall style is graphic and artistic.

Buurtprofiel Sint Michiel

Zone 15
Anno 4003

Een beeld van de zone Sint Michiel te Curaçao

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**

Voorwoord:

Het project buurtprofielen is een initiatief van het voormalig Sociaal Kennis Centrum. Het project is gestart als kwalitatief deelonderzoek van de buurtmonitor. Al tijdens de informatiebijeenkomsten met de wijkvertegenwoordigers is de behoefte gebleken om in de vorm van wijk- c.q. buurtprofielen een totaal-beeld van wijken vast te leggen. Buurtprofielen hebben als doel inzicht te bieden in het ontstaan van de wijken, de huidige situatie en het in kaart brengen van relevante ontwikkelingen.

Met de realisatie van buurtprofielen wil het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn een bijdrage leveren aan een integrale wijkaanpak voor Curaçao. Door kennis over de wijken te genereren en op een toegankelijke manier te presenteren ontstaat meer kennis over de situatie in de wijken, kan beter ingespeeld worden op de daadwerkelijke behoeftes van de bewoners en kunnen gerichte acties ondernomen worden.

De buurtprofielen hebben als ondertitel meegekregen:

Si mi sa mi pasado i mi presente mi por skohe mi futuro!

Door het verleden te kennen en het heden in kaart te brengen kunnen we onze toekomst gericht bepalen.

Voor u ligt het buurtprofiel van de zone Sint Michiel, wij hopen dat een ieder die geïnteresseerd is in deze zone baat zal hebben bij dit document.

Inhoudsopgave:

Voorwoord

Inleiding

- 1. Geografische positionering**
- 2. Historie en cultuur**
- 3. Sociaal-economische en demografische kenmerken**
- 4. Participatie**
- 5. Sociaal Kapitaal**
- 6. Leefbaarheid**
- 7. Veiligheid**
- 8. Gezondheid**
- 9. Sociale kaart**
- 10. Wijkontwikkeling**

Bijlage 1: Profiel van zone St. Michiel

Bijlage 2: Geraadpleegde informanten

Bijlage 3: Literatuurlijst

Inleiding:

In een buurtprofiel worden objectieve en subjectieve data naast elkaar gezet en met elkaar in verbinding gebracht. Er worden bepaalde ontwikkelingen gesignaleerd en de beleving van deze ontwikkelingen worden verwoord aan de hand van de verhalen van de inwoners zelf.

Elk buurtprofiel begint met een geografische positionering. Daarin worden, aan de hand van de op Curaçao algemeen gangbare zone-indeling, de grenzen van de zones duidelijk weergegeven en wordt aangegeven welke wijken onderdeel van de betreffende zone uitmaken. Na de geografische positionering in hoofdstuk 1 volgt in hoofdstuk 2 een historische schets over het ontstaan van de wijken. In hoofdstuk 3 worden de sociaal-economische en demografische kenmerken op een rijtje gezet. Daarin wordt een situatieschets gegeven hoe de bevolkingsopbouw in de buurt er uit ziet en tevens de situatie ten aanzien van werk en inkomen.

Vervolgens wordt in de hoofdstukken 4 t/m 8 een nadere toelichting gegeven op de aspecten participatie, sociaal kapitaal, leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. In hoofdstuk 9, sociale kaart, wordt weergegeven welke voorzieningen en organisaties er aanwezig zijn in de wijken. Tot slot is in hoofdstuk 10 aandacht voor belangrijke ontwikkelingen in de wijken, waarbij in ieder geval specifieke wensen en behoeftes van de bewoners worden meegenomen en aandacht wordt besteed aan de “helden” uit de buurt.

Elk buurtprofiel wordt afgesloten met een 3-tal bijlagen. In deze bijlagen wordt een cijfermatige samenvatting van het profiel van de zone weergegeven, wordt aangegeven welke personen een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van het profiel en wordt een overzicht gegeven van relevante achtergrondliteratuur en aanvullende informatiebronnen.

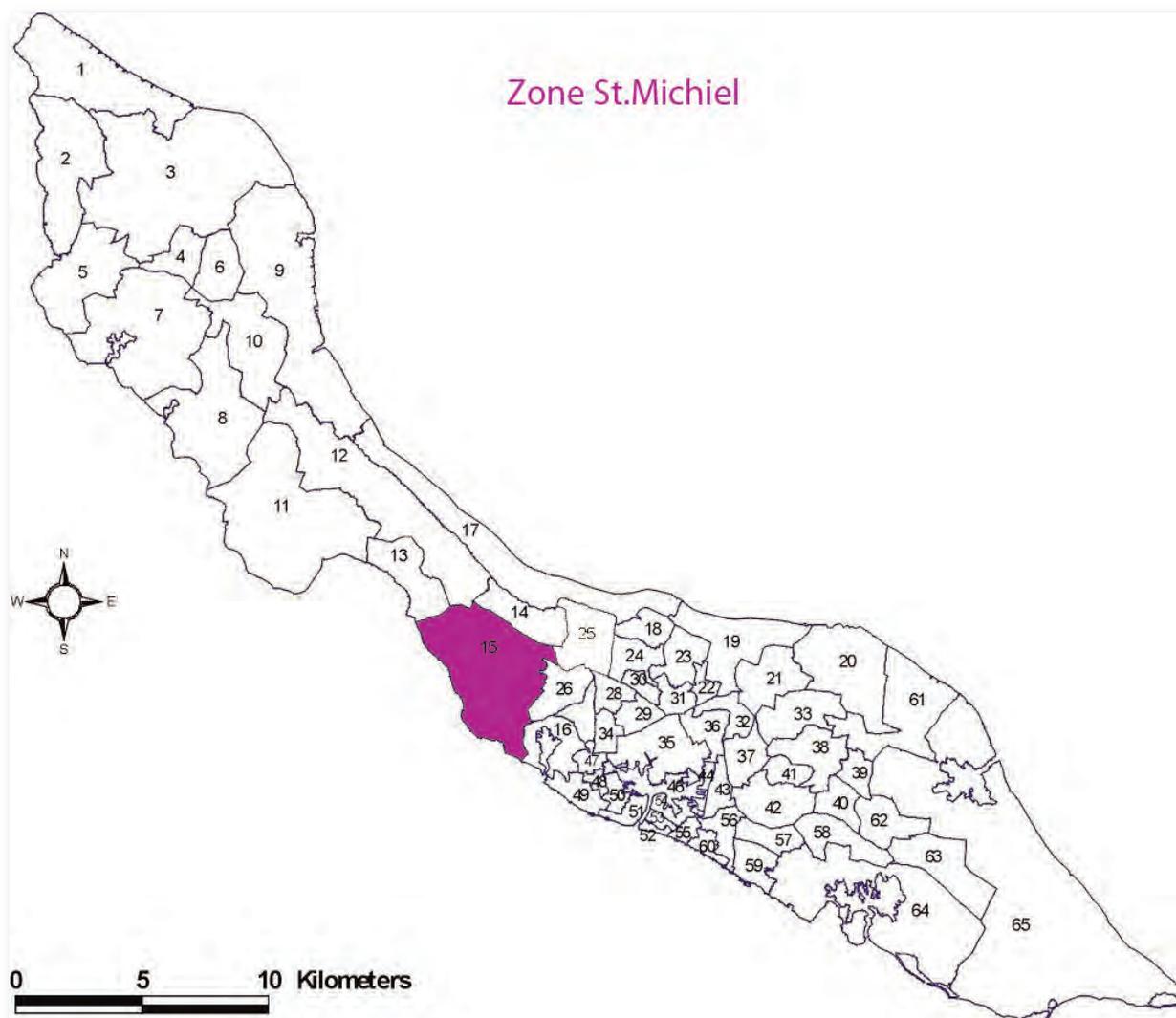

1. Geografische positionering van de zone Sint Michiel

Buurt: Sint Michiel

Zonegebied: 15

Code: 4003

De zone St. Michiel omvat zes buurten: Boca Sami, Klein St. Michiel, Sami Liber, Blauw (Curasol), Jan Doret en Zegu. Daarnaast omvat deze zone drie voormalige plantages: Groot St. Michiel, Malpais en Wechi.

In Boca Sami zijn de volgende straten: Angua di Reda, Anzueweg, Canasterweg, Canoaweg, Kaya Anker, Kaya Balaster, Kaya Grap, Kaya Bara di Hak, Kaya Bayestrim, Kaya Chikoti, Kaya Chimasaira, Kaya Ma Pieternella ("Frumu"); in het verleden Bocaweg 2-76, Kaya Ouchi, Kaya Pagai, Kaya Rema, Kaya Skalchi, Redaweg en Traiweg.

In Klein St. Michiel: Kaya Angel, Kaya Ma Pieterella, Kaya Antoine Pijpers, Kaya Barachiel, Kaya Dril, Kaya Gabriel, Kaya Grap, Kaya Khaki, Kaya Ma Pieterella (“Frumu”), Kaya Marquissette, Kaya Minguel, Kaya Rafael, Kaya Reda, Kaya Rema, Kaya Remiel, Kaya Sammael, Kaya Satin, Kaya Sayet, Kaya Serafin, Kaya Skalchi, Kaya Tafetan, Kaya Uriel, Kaya Virtut en Kaminda Mgr. Dr. Amado Römer (Luchadó inkansabel pa hustisia soshal); vroeger heette deze weg Weg naar Bullenbaai.

In Blauw (Curasol) zijn de straten: Bocaweg, Kaya Bayete, Kaya Felpa, Kaya Gabardin, Kaya Kanchi en Kaya Kashimiri.

In Jan Doret: Bocaweg (231-261), Kaya August Quast, Kaya Alex St. Jago, Kaya Antoine Pijpers, Kaya Carl Krijt, Kaya Dr. D.M. Nouel, Kaya Dr. J.W.M. Diemont, Kaya Dr. Julius Benesch, Kaya Dr. M. Berkenveld, Kaya Dr. T. Gaerste, Kaya Frater Andreas Lemmens, Kaya Frater Canutus, Kaya Frater Fidelius, Kaya Frater Gualbert, Kaya Hein Stelp, Kaya Ito Mauricio, Kaya Juffr. Paulita Dirksz, Kaya L’oiseaux Maduro, Kaya Luis A.J. Delannoy, Kaya Mata Siguaraya (Luis Polito Daal, shofur di bus), Kaya Pater Hofhuis, Kaya Pater M.D. Latour, Kaya Rene de Rooy, Kaya Shi Martina, Kaya Simon Pietersz Kwiers, Kaya Soeur Bathilde, Kaya Soeur Nicephora, Kaya Soeur Theresilla, Kaya Soeur Ursulina, Kaya Zr. L. Deutekom en Kaminda Mgr. Dr. Amado Römer (Luchadó inkansabel pa hustisia soshal); in het verleden heette deze weg de Weg naar Bullenbaai (Jan Doret 27-187/ Malpais 35).

Sami Liber heeft geen officiële straatnamen, er zijn wel woningen in dit gebied gevestigd. Behalve de entreeweg zijn de wegen in Sami Liber niet geasfalteerd.

In Zegu is maar één weg: de Weg naar Westpunt.

2. Historie en cultuur

Naamgeving

De wijk St. Michiel wordt in de volksmond ook wel Boca St. Michiel of Boca Sami genoemd. De naam is afkomstig van de heilige San Minguel, waar de wijk naar vernoemd is en die ook nog steeds jaarlijks op 29 september als patroonheilige wordt geëerd.

Unieke geschiedenis

De ontstaansgeschiedenis van Boca is uniek. Geen enkele andere wijk op Curaçao kent dezelfde oorsprong. Boca is ontstaan in de turbulente 18e eeuw en is het directe resultaat van een oorlog-voering tussen de verschillende grootmachten uit die tijd, Nederland, Engeland, Spanje en Frankrijk. De strijd tussen deze grootmachten speelde zich niet alleen op Europees terrein af, maar ook in de bezette overzeese gebieden. In 1701 werd onder leiding van Nicolaas van Beek een verdedigingswerk aangelegd bij St. Michielsbaai, een batterij. Later werd dit een fort. Net als bij de andere forten kwam het fort in Boca Sami niet af. Zodra de dreiging voorbij was werden de werkzaamheden stopgezet. Ook het aftreden van van Beeck in 1704 speelde hierbij een rol. De Fransen kregen vrij spel, door de onafgewerkte staat van het fort was het gemakkelijk aanvallen. In 1714 besloot daarom de toenmalige directeur Jeremias van Collen het fort te versterken, maar door zijn plotselinge overlijden een jaar later werden de werkzaamheden wederom gestopt. Uiteindelijk is het indrukwekkende stervormige Fort St. Michiel rond 1758 gereed gekomen¹.

“Boca is geboren in de oorlog. In de 18e eeuw waren verschillende landen in Europa in oorlog met elkaar. Ze namen de oorlog mee naar het Caribisch gebied, waar ze hun kolonies hadden. Ook als er geen oorlog was, was een wraakactie niet uitzonderlijk. Regelmatig werd elkaars gebied aangevallen. Ook moet het aantal piraten niet over het hoofd gezien worden. Piraten waren in die tijd rijkelijk vertegenwoordigd in de Curaçaose wateren.”

Marlon Regales, sleutelinformant

“De kustbatterij van Boca Sami werd gebouwd door mulatten, vrije slaven, slaven en militairen. Het zag er toen nog niet zo uit als nu. In het begin was de batterij uitsluitend op zee gericht, er was geen bescherming aan de kant van het binnenland. Toen de batterij klaar was, bleef een groep, bestaande uit vrije slaven, mulatten en militairen, achter om het te bemannen.”

Marlon Regales, sleutelinformant

Door de jaren heen verwisselde het fort regelmatig voor korte of langere duur van “eigenaar”. In het begin van de 19e eeuw grepen de Fransen en de Engelsen wisselend voor een paar weken de macht, maar uiteindelijk kwam het fort weer in handen van de Nederlanders. Om het fort beter te beschermen plaatsten de Nederlanders een fortwachter. De laatste fortwachter was Christiaan Zimmerman.

¹Hartog, J. De (1997), De forten, verdedigingswerken en geschutstellingen van Curaçao en Bonaire; van Van Walbeek tot Wouters 1634 – 1942, Europese Bibliotheek - Zaltbommel

Christiaan Zimmerman

Een kijkje in het Curaçaose telefoonboek of de burgerlijke stand laat opvallend veel mensen met de achternaam Zimmerman zien, grotendeels woonachtig of afkomstig van Boca St. Michiel. Allemaal nageslacht van Christiaan Zimmerman. Hij werd geboren op Curaçao in 1799 als enige zoon van de uit Zeeland afkomstige Johannes Zimmerman en zijn Curaçaose moeder Anna Reijnders. Met een donkere Curaçaose vrouw kreeg zoon Christiaan Zimmerman zelf 12 kinderen, 8 zonen en 4 dochters.

“Een “echte” Zimmerman herken je aan zijn uiterlijk: lichte ogen en een spitse neus. Oudere inwoners van St. Michiel hebben daar hun eigen woorden voor: “siese neus”, wat zoiets betekent als “kijk naar zijn neus, is die spits dan is het een echte Zimmerman. Het verhaal gaat dat Christiaan Zimmerman familie was van het koninklijk huis. Inwoners van Boca identificeren zich mede daardoor gemakkelijker met het koninklijk huis dan met de slaaf Tula.”

Marlon Regales, sleutelinformant

300 jaar Boca St. Michiel

Ruim 10 jaar geleden, op 29 september 2001 vierde Boca St. Michiel haar bestaansgeschiedenis van inmiddels 300 jaar. Om de geschiedenis van Boca levend te houden startte een aantal inwoners een project dat in belangrijke mate gericht was op bewustwording en het in beeld brengen van de geschiedenis en de ontwikkeling van de buurt.

“Het is belangrijk om te weten wie je bent en wat je wil bereiken als buurt. Door de globalisering wordt het microniveau waarop buurten zich bevinden gemakkelijk uit het oog verloren, terwijl de geschiedenis van een buurt een heel belangrijke inspiratie-bron én leerproces is voor haar verdere ontwikkeling.”

Marlon Regales, sleutelinformant

De grafkelder Christiaan Zimmerman (de eerste nazaat) op Boca Sami

Vissersdorp

De 19e eeuw was een rustige periode voor de wijk St. Michiel. De mannen gingen vissen, de vrouwen liepen naar Punda om de vis te verkopen. Bijna iedereen leefde van de visserij, de buurt was sterk zelfvoorzienend en erg geïsoleerd van de rest het eiland. Boca St. Michiel was een zeer gesloten gemeenschap. Tot ver in de 20e eeuw is dat zo gebleven. De komst van olieraffinaderij Shell betekende een nieuwe periode, langzaam gingen mensen uit St. Michiel het dorp uit om elders te gaan werken. St. Michiel heeft nooit een

“Vroeger kwamen de Portugezen met hun scheepjes zoet water brengen en zout ophalen in de baai van St. Michiel. Daarbij verloren ze wel eens een anker. Vier daarvan hebben wij eind jaren zestig naar boven gehaald. Er liggen er nog meer op zo'n 200 voet. Het is een schitterende plek om nachtduiken te maken bij volle maan.”

Inwoner Boca St. Michiel

eigen kerk gehad, lange tijd behoorde het tot de parochie van Sta. Maria, later bij die van Jan Doret. Sinds 1900 worden in St. Michiel jaarlijks de vissersboten

gezegend tijdens een officiële plechtigheid, geïntroduceerd door pater Okhuyzen. Deze traditie werd door Monseigneur Verriet in 1932 nieuw leven in geblazen. Hij stimuleerde de vissers een soort preekstoel te metselen op een uitstekende rotspunt boven het water. Tot op de dag van vandaag is de zegening van de zee en de boten een jaarlijks terugkomende ceremonie die veel publiek trekt².

²Hartog, J. (1961), Curaçao van kolonie tot autonomie, Deel II: na 1816

Landhuis St Michiel

Eerste en Tweede Wereldoorlog

St. Michiel speelde een rol in allebei de wereldoorlogen die de 20e eeuw gekend heeft. In Boca St. Michiel was een zogenaamd checkpoint gevestigd. Er waren 400 Amerikaanse militairen gelegerd, er was ook een bunker.

Typische gewoontes

Boca St. Michiel was in grote mate zelfvoorzienend, behalve date er gevestigd werd, werd er ook vee gehouden. Er werden koeien geïmporteerd uit Venezuela, ze werden gehouden op gronden verder landinwaarts bij Blauwbaai. Alle koeien werden aan elkaar gebonden en zo werden ze samen verplaatst.

Helemaal in stijl van een zelfvoorzienende gemeenschap die overheidsbemoediging zo ver mogelijk weg houdt, is in de wijk St. Michiel een sterk systeem van koperativa en andere spaarsystemen zoals “sam” ontwikkeld. Bij “sam” legt een groep mensen over een bepaalde periode (bijvoorbeeld maandelijks voor een periode van 1 jaar) een afgesproken bedrag in, telkens krijgt een ander lid van

“De visserij heeft de mannen van Boca sterk gevormd. Ze zijn niet erg spraakzaam, immers om vissen te vangen op zee moet je wel stil kunnen zijn. Bovendien vraagt visserij om een grote mate van discipline. De vislijnen en netten mogen niet in de war raken. De mannen van Boca kennen totaal geen angst. Aan sociale vaardigheden wil het nog wel eens ontbreken, als ze hun zelfbeheersing verliezen kunnen ze voor de buitenwereld nogal agressief overkomen.

Voor de vrouwen geldt het tegenovergestelde. Die hebben wel de vaardigheid te praten en beschikken over het algemeen over een zeer sterk geheugen. Ze hebben veel handelsvaardigheden ontwikkeld doordat ze altijd de vis op de markt gingen verkopen. “

Marlon Regales, sleutelinformant

de “sam” een groter bedrag uitgekeerd zodat geïnvesteerd kan worden in iets groots zoals bijvoorbeeld een huis, een vissersboot, etc..

De inwoners van Boca St. Michiel droegen hun vrouwen op handen. Het was voor een man die niet in Boca woonde onmogelijk met een vrouw uit Boca te trouwen. Pas als er sprake was van “teveel” vrouwen gingen de vrouwen zelf buiten Boca op zoek naar een man. Mannen van buiten werden eerst getest door de mannelijke inwoners van de wijk. Deze mannen werden uitgedaagd tot een gevecht om te controleren of ze wel geschikt en sterk genoeg waren.

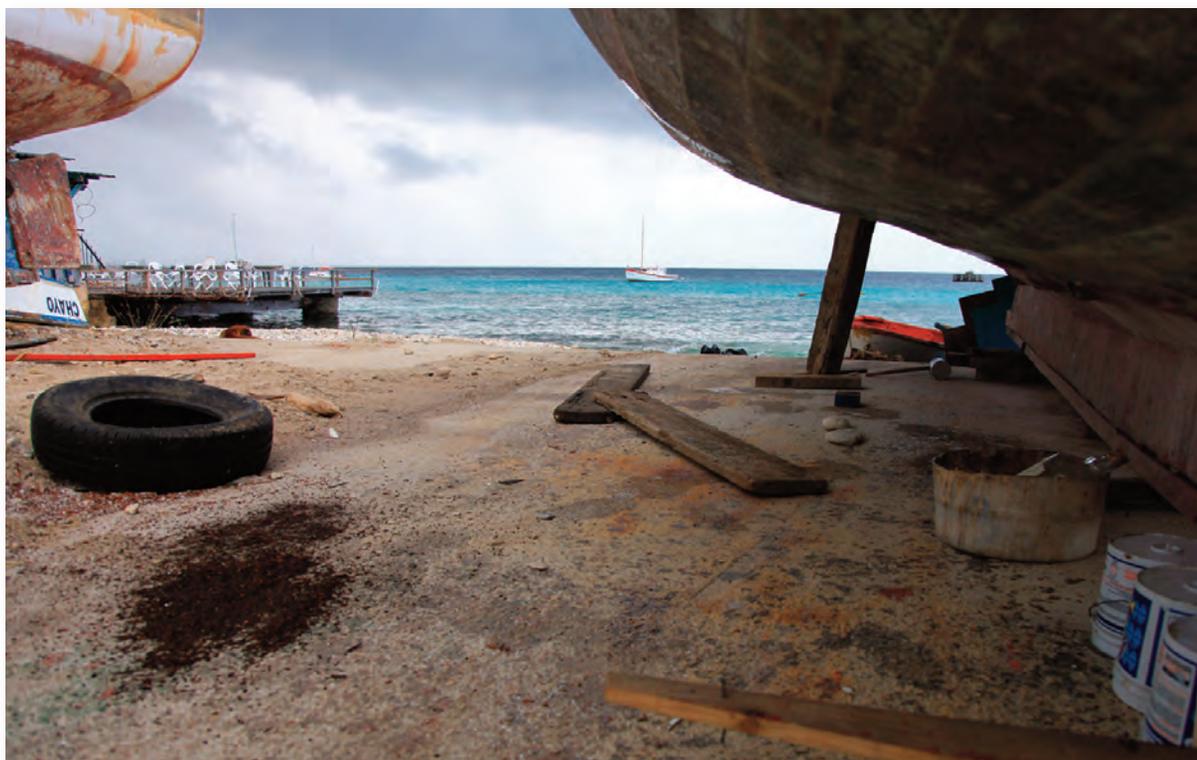
Plasa Tin Zimmerman (Rimon Martis Zimmerman 23-01-1893 25-05-1969)

Amado Römer, sociale pater van Jan Doret

Amado Römer werd geboren in 1921 en stierf op 88-jarige leeftijd in 2010. Sinds 1946 was hij priester, hij begon zijn carrière als kapelaan in de Santa Anna Kerk, ging even naar Aruba, werd pastoor van de Santa Famia Kerk in Otrobanda en was tenslotte vanaf 1977 voor de rest van zijn leven werkzaam

als pastoor van Jan Doret. Pater Römer had sociale rechtvaardigheid hoog in het vaandel staan. Hij vond het belangrijk dat iedereen moest leren zelfstandig te leven en op eigen benen te staan en maakte zich vanuit deze visie sterk voor de vorming van individuele werknemers. Zo was hij nauw betrokken bij de oprichting van een aantal (christelijke) vakbonden en coöperatieve verenigingen (spaar- en credit unions), maar nam ook vele initiatieven op het gebied van pastoraal werk en onderwijs. Hij was tevens medeoprichter van de Curaçaose AA-vereniging, de Anonieme Alcoholisten. Voor zijn inzet kreeg hij

verschillende onderscheidingen waaronder het eerste Kruis van Verdienste, de hoogste formele onderscheiding van het eilandgebied Curaçao in 2004. In 2008 kreeg hij een ere-doctoraat aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA). Voor alles wat hij voor de buurt betekent heeft, werd de lange en belangrijkste doorgaande weg naar Bullenbaai naar hem vernoemd.

3. Sociaal-economische en demografische kenmerken

St. Michiel is qua oppervlakte een grote zone. In de stadregio is St. Michiel met 17,94 vierkante kilometer veruit de grootste. Alleen op Bandabou en de Oostpunt van het eiland komen zones voor die groter zijn. Dichtbevolkt is St. Michiel niet, er woonden in 1992 in totaal 227 inwoners per vierkante kilometer, in 2001 is de bewonersdichtheid iets toegenomen tot 275 inwoners.

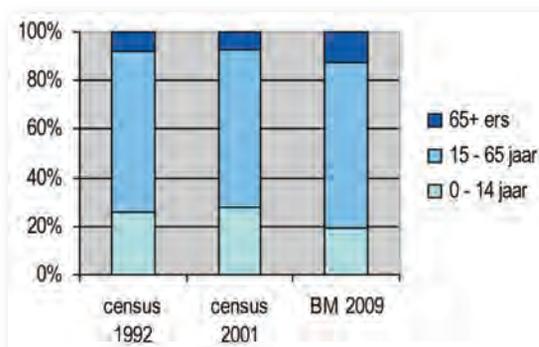
Aantal inwoners

Eind jaren 90 verlieten veel inwoners het eiland om hun geluk elders te zoeken. Deze migratiegolf is in bijna alle buurten terug te zien in de vorm van een dalend inwonersaantal. Voor het hele eiland is in de CBS Census 2001 een bevolkingsafname te zien van 9,3%. In St. Michiel is een tegenovergestelde ontwikkeling te zien. Tussen 1992 en 2001 is het bevolkingsaantal gegroeid met 20,8%. Het realiseren van nieuwbouwplannen is hier mede debet aan.

Bewonerssamenstelling

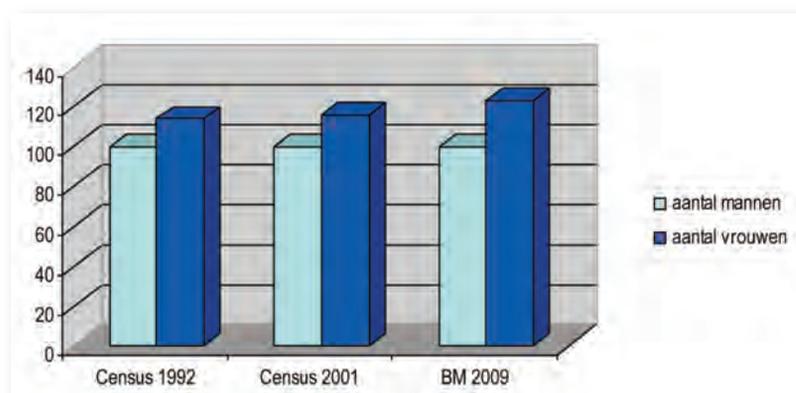
Behalve een afname in aantal inwoners is op Curaçao de laatste tien jaren een andere tendens zichtbaar: ontgroening en vergrijzing. Het aantal ouderen neemt toe en het aantal jongeren neemt af. Dat is duidelijk zichtbaar als de cijfers van Census 1992, Census 2001 en de Buurtmonitor (BM 2009) naast elkaar gezet worden.

Tabel 1: ontwikkeling relatieve leeftijdsverdeling in St. Michiel in 1992, 2001 en 2009

Ook in St. Michiel is deze ontwikkeling een feit, toch zijn er enkele kleine verschillen met andere buurten te zien. In St. Michiel is sprake van een minder hard groeiende vergrijzingsgolf.

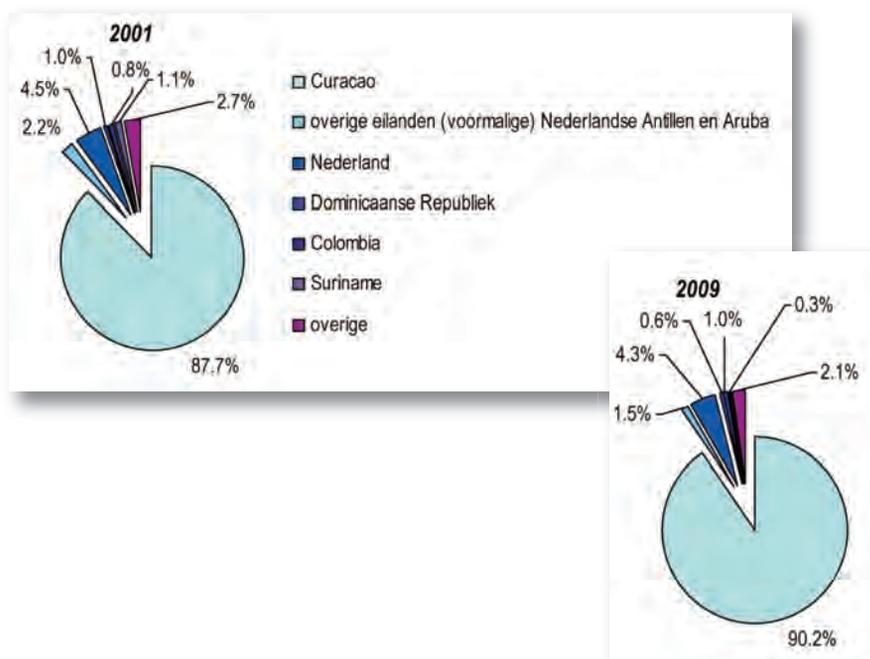
Tabel 2: Sexratio (= aantal vrouwen per 100 mannen) in St. Michiel in 1992, 2001 en 2009

Net als in alle zones op Curaçao is de man-vrouwverhouding enigszins scheefgegroeid. Per 100 mannelijke inwoners woonden er in 1992 111 vrouwen op Curaçao, in 2001 is dat aantal nog iets schever, dan wonen er namelijk per 100 mannen 116 vrouwen op het eiland. In St. Michiel komt het sexratio behoorlijk goed overeen met het eilandelijke gemiddelde. Omgerekend naar percentages is er in 2001 in St. Michiel sprake van 53,7% vrouwen en 46,3% mannen.

St. Michiel heeft verhoudingsgewijs niet veel immigranten. In 1991 was 9,5% van de inwoners in St. Michiel niet op Curaçao geboren, in 2001 was dat 10,1% en tijdens de Buurtmonitor 2009 was dat 9,8%. De meeste immigranten in St. Michiel zijn geboren in Nederland.

Tabel 3: Bevolkingssamenstelling naar geboorteland in St. Michiel in 2001 en 2009

Anders dan in veel ander buurten op het eiland wonen er in St. Michiel weinig immigranten uit de Dominicaanse Republiek en Colombia.

Gezinsstructuren

De gezinsstructuren in St. Michiel wijken niet erg af van wat eilandelijk gangbaar is. Er zijn iets minder huishoudens met een vrouw aan het hoofd dan gemiddeld op Curaçao. Voor het hele eiland geldt in 2001 een gemiddeld percentage van 39,6%, in St. Michiel is het in dat jaar 36,3%. Iets vaker dan gemiddeld kunnen meerder gezinnen gezamenlijk een huishouden. Bij 9% van de huishoudens in St. Michiel is daar sprake van, eilandelijk ligt het percentage op 8%. Dat geldt ook voor het aantal éénpersoonshuishoudens, ook deze gezinsvorm komt in St. Michiel minder vaker (12,5% in 1992 en 16,3% in 2001) voor dan in andere buurten op het eiland. Dat verklaart waarschijnlijk ook waarom de huishoudens in St. Michiel iets groter zijn dan elders. In St. Michiel bestaat een gezin gemiddeld uit 3,2 personen, op Curaçao is dat 3,0%.

Tienermoeders

Jong moeder worden heeft grote consequenties voor het sociaal-economische toekomstperspectief van deze vrouwen, zo blijkt uit een recent door de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg uitgebracht onderzoek³. Bijna alle jonge Tienermoeders stoppen voortijdig met school. Zwanger of met één of meer kleine kinderen is het ontplooiën van een stabiele toekomst met persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden en een onderwijs / arbeidscarrière niet gemakkelijk. Bovendien ontstaat vaak een moeilijk te doorbreken vicieuze cirkel, een meisje van wie de moeder tienermoeder is heeft ongeveer achtmaal zoveel kans als elk willekeurig ander meisje om zelf ook tienermoeder te worden. In St. Michiel is het aantal jonge moeders relatief laag. In de Census van 2001 komt naar voren dat 4,3% van de jonge vrouwen tussen de 15 en 20 jaar uit St. Michiel moeder wordt van haar eerste kind voor haar 20e. De buurtmonitor 2009 toont een tienermoederpercentage van 6,1%

Sociaal-economische situatie

Tijdens de Cenus 2001 had een huishouden in St. Michiel gemiddeld een bruto inkomen van Naf. 3.895, eilandelijk gold op dat moment een gemiddeld inkomen van Naf. 3.701. Dat betekent dat in St. Michiel het inkomensniveau boven het landelijk gemiddelde ligt. In de Buurtmonitor is het inkomen uitgesplitst in categorieën en bekeken hoeveel huishoudens in de betreffende categorieën vallen. In St. Michiel heeft minder dan 1 op de 10 (9,2%) huishoudens een huishoudinkomen onder de Naf. 1.500. Daaruit zou de conclusie getrokken kunnen worden dat armoede in St. Michiel relatief is. Wel valt op dat er een grote mate van inkomensongelijkheid is. Mensen verdienen of heel veel of heel weinig.

³Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2010), Jong & Moeder; een inventariserend onderzoek naar de situatie van tienermoeders op de Nederlandse Antillen

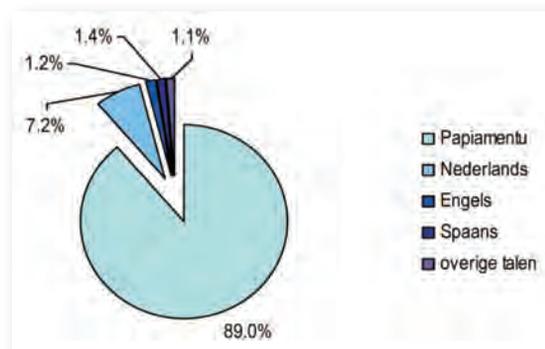
Entree Blue Bay Curacao

Meer dan de helft (53,9%) van de huishoudens heeft een bruto maandinkomen dat boven de Naf. 5.000 uitkomt, oftewel bijna anderhalf keer het eilandelijk gemiddelde.

Thuis taal

In St. Michiel wordt het meest Papiamentu gesproken in de thuissituatie, na het Papiamentu wordt het Nederlands het vaakst gesproken.

Tabel 4: Overzicht meestgesproken thuistaal in St. Michiel in 2001

"dorp" Sami Liber, kleine voetbalveld

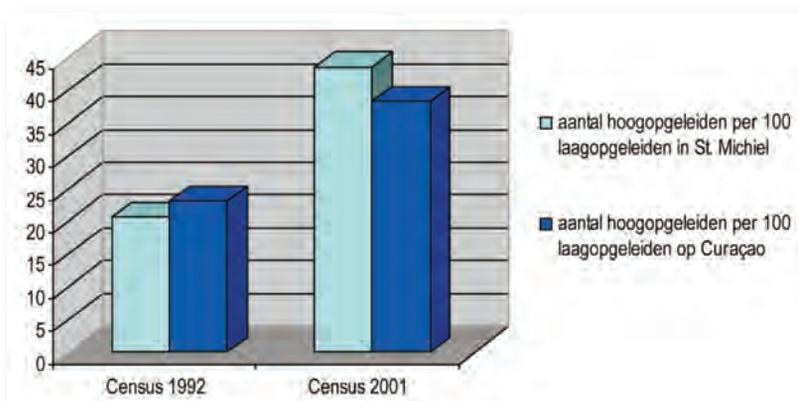
4. Participatie

Maatschappelijke participatie is één van de thema's die gebruikt wordt om de kwaliteit van leven in de wijken te meten. Hierbij gaat het om deelname aan onderwijs, arbeidsmarkt, sport, andere vormen van vrijetijdsbesteding en kerkdiensten.

Onderwijs

In St. Michiel is het opleidingsniveau iets hoger dan het eilandelijk gemiddelde. Wat verder opvalt is dat er tussen 1992 en 2001 een verdubbeling heeft plaatsgevonden van het aantal hoogopgeleiden, ten opzichte van het aantal laagopgeleiden.

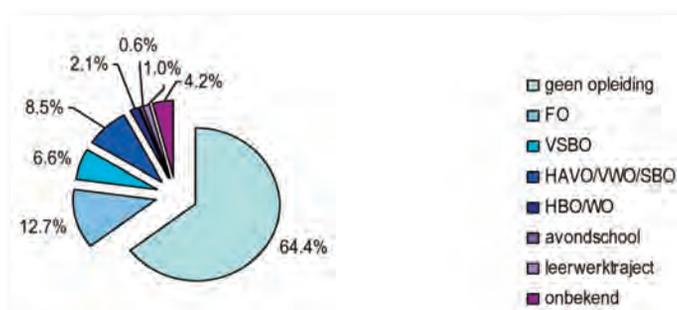
Tabel 5: ontwikkeling opleidingsniveau inwoners St. Michiel in 1992, 2001

In 2001 heeft dus ruim 30% van de inwoners van St. Michiel minimaal een opleiding op HAVO, VWO of MBO niveau afgerond. Ter vergelijking, op Curaçao is dat 27,7%.

In de Buurtmonitor van 2009 is in beeld gebracht welk opleidingsniveau de respondenten volgen. Daaruit komt naar voren dat in St. Michiel ruim 2/3 (64,4%) op het moment van afname van de vragenlijst geen onderwijs volgt. Van degenen die wel onderwijs volgen zit het merendeel (18,3%) in het funderend onderwijs.

Tabel 6: opleidingssituatie in St. Michiel, BM 2009

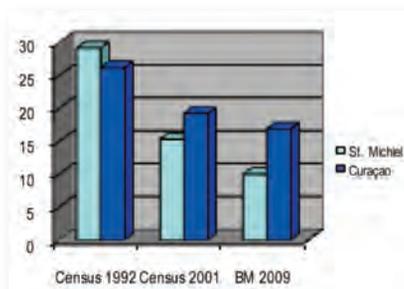
In de Buurtmonitor 2009 is niet gekeken naar drop-outpercentages, wel is bekeken hoeveel respondenten een schooldiploma hebben gehaald. Van alle respondenten heeft 68,2% dat inderdaad behaald. Vergeleken met de Censusedonderzoeken is er sprake van het doorzetten van een verbeterende lijn. In 1992 en 2001 bedroeg het schooldrop-outpercentage, oftewel het aantal mensen dat het onderwijs zonder diploma verlaat, respectievelijk 44,6% en 37,2%.

Kolegio Santa Clara

Ook bij het aantal zittenblijvers is een grote verbetering te zien. In 1992 was er sprake van een hoger percentage 13,14 en 15 jarigen die nog in het basisonderwijs zitten (29,2%), vergeleken met andere buurten (26,2%). In 2001 schiet het aantal zittenblijvers in St. Michiel (15,3%) onder het eilandelijk gemiddelde (19,2%).

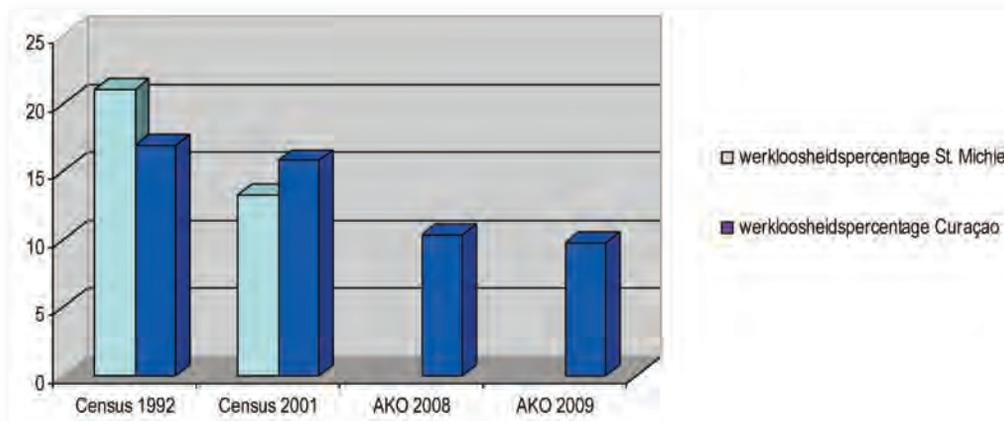
Tabel 7: participatie 13, 14 en 15 jarigen in het basisonderwijs in St. Michiel en Curaçao in 1992, 2001 en 2009

Arbeid

Voor wat betreft werkloosheid is er op Curaçao een positieve ontwikkeling waar te nemen, in die zin dat in zijn algemeenheid het aantal werkzoekenden die geen baan kunnen vinden aan het afnemen is. Dat is zowel bij de totale groep werkzoekenden als meer specifiek bij de jongeren het geval.

Tabel 8: werkloosheidspercentage in St. Michiel vergeleken met Curaçao in 1992, 2001, 2008 en 2009

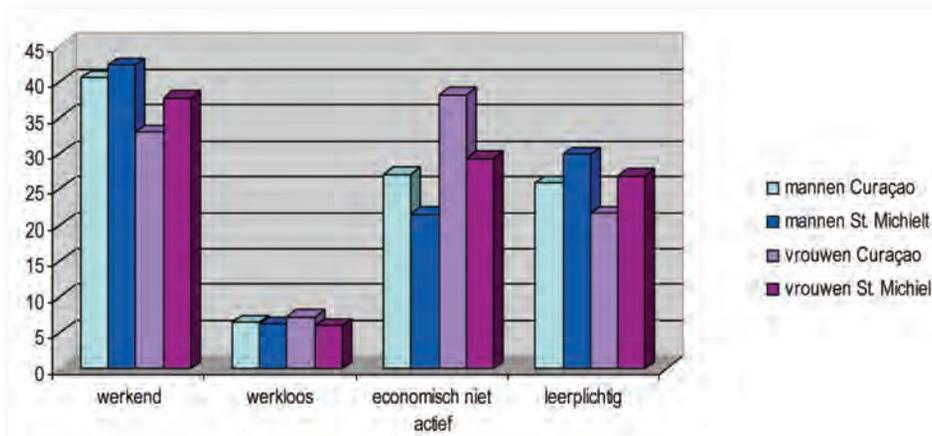
“In Boca bestaat werkloosheid helemaal niet. Iedereen vindt altijd wel los-vast werk. Er zijn best veel mensen hier die helemaal geen vaste baan willen”.

Marlon Regales, sleutelinformant

De werkloosheid in St. Michiel daalt harder dan gemiddeld. In 1992 was de werkloosheid groter dan op het hele eiland, in 2001 zit het cijfer onder het eilandelijk gemiddelde. Het Arbeidskrachtenonderzoek (AKO)⁴ laat in 2008 en 2009 een verdere daling zien. Dit onderzoek berekent weliswaar alleen een eilandelijk werkloosheidscijfer, maar aannemelijk is dat St. Michiel ook op deze ontwikkeling meelift.

Naast het werkloosheidscijfer zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen ten aanzien van economische activiteit in beeld gebracht.

Tabel 9: economische activiteit mannen en vrouwen in St. Michiel Curaçao in 2001

⁴CBS, Resultaten Arbeidskrachtenonderzoek Curaçao 2008 en 2009

Sport

In de Buurtmonitor 2009 is aan de hoofden van de huishoudens gevraagd of ze aan sport doen, en zo ja of ze minstens éénmaal per week sporten. Bijna 1/3 van de respondenten van de Buurtmonitor (31,0%) zegt aan sport te doen, van de groep die aan sport doet, sport een groot deel (89,2%) wekelijks. Het feit dat mannen in St. Michiel meer en vaker blijken te sporten dan vrouwen is niet afwijkend van andere buurten op het eiland. Behalve tussen de seksen is er ook een verschil in sportiviteit te zien tussen de verschillende leeftijdscategorieën.

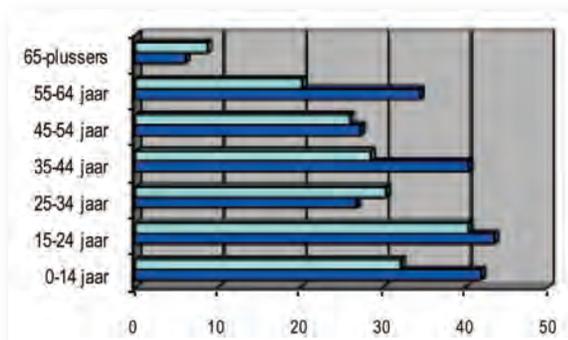

Sport velden van Jong Colombia op Boca Sami

Divingschool Wederfoort, sinds 1966

Tabel 10: sportdeelname St. Michiel uitgesplitst in leeftijd in 2009

In de meeste leeftijdscategoriën wordt door de respondenten uit St. Michiel meer gesport dan gemiddeld door de respondenten uit alle 15 buurten van de Buurtmonitor 2009. Een uitzondering hierop vormen de 65-plussers en de groep 25 – 34 jarigen.

Vrijtijdsbesteding

In de Buurtmonitor 2009 komt naar voren dat 80,8% van de respondenten uit St. Michiel wel eens voor zijn of haar plezier uitgaat. De meeste mensen antwoorden vaker dan één keer per maand op stap te gaan, mannen gaan vaker uit dan vrouwen, jonge mensen (25 plussers) gaan vaker uit dan oudere mensen. Het aantal mensen dat in zijn vrije tijd tijd uittrekt voor een hobby, is wat lager in St. Michiel, namelijk 65,1%. Maar weinig mensen in St. Michiel geven in de Buurtmonitor op dat ze als vrijwilliger actief zijn, 12,6% zegt wel actief te zijn als vrijwilliger. Van de mensen aangegeven actief te zijn als vrijwilliger is de meerderheid (58,9%) vrouw.

Kerk

De meeste inwoners van St. Michiel zijn Rooms Katholiek. In zowel de Census van 1992 als 2001 wordt een percentage katholieken van 85% genoemd. Dat is iets hoger dan het eilandelijk gemiddelde, dat in 1992 en 2001 respectievelijk 81,3 en 80,1% was.

Misa di Jan Doret

Landhuis Mount Pleasant etc (Crusaders Church Curaçao)

5. Sociaal Kapitaal

Met sociaal kapitaal wordt bedoeld op de sociale netwerken en de wederkerigheid van contacten tussen mensen, vrienden, burens maar ook vreemden, alsook het onderlinge vertrouwen dat daaruit voortvloeit. Een van de aspecten van sociaal kapitaal is dus het vertrouwen in de mensen in je omgeving. De mate van vertrouwen is o.a. belangrijk voor de capaciteit van een collectiviteit om aan de verbetering van hun eigen leef- en woonklimaat te werken.

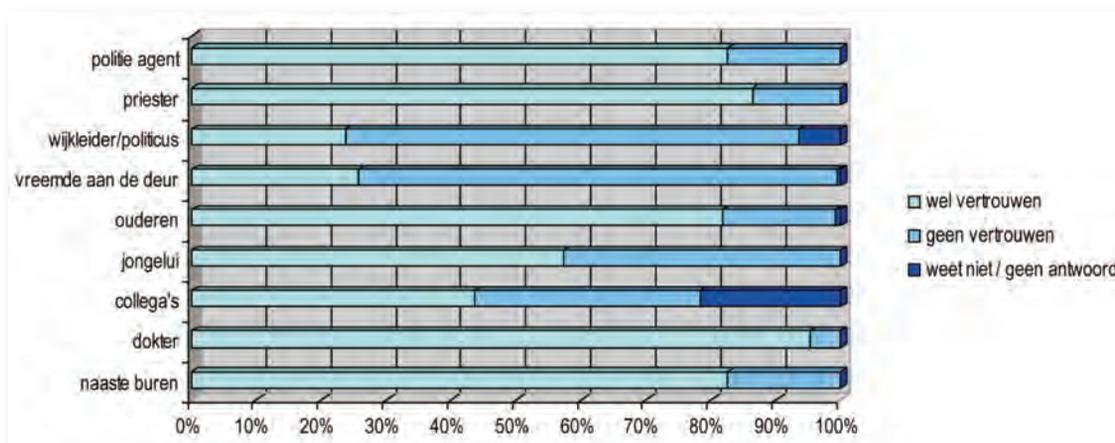
Vertrouwen

Als indicatoren voor dit vertrouwen zijn 4 verschillende soorten vertrouwen in de buurtmonitor gemeten:

1. graad van vertrouwen in “voor het individu belangrijke anderen”, oftewel vertrouwen in mensen zoals je naaste burens, je huisarts en je collega's;
2. graad van vertrouwen in “willekeurige anderen”, oftewel vertrouwen in bijvoorbeeld willekeurige jongelui of ouderen in je omgeving;
3. graad van vertrouwen in “vertegenwoordigers van maatschappelijke instituties” die actief zijn in je omgeving, zoals de wijkleiders, politici, religieuze leiders of een politieagent in de wijk;
4. graad van “algehele vertrouwen in anderen”, oftewel de mate van vertrouwen in alle eerder genoemde categorieën van mensen in de omgeving van de respondent.

In de Buurtmonitor 2009 is aan de respondenten (hoofden van huishoudens) gevraagd of ze vertrouwen hebben in de medemens, waarbij de medemens nader is gespecificeerd als naaste burens, dokter, collega's, jongelui in de wijk, oudere mensen in de wijk, een vreemde aan de deur, een wijkleider / politicus, een religieus leider en een politieagent.

Tabel 11: vertrouwen in de medemens in St. Michiel, Buurtmonitor 2009

Mensen in St. Michiel hebben weinig vertrouwen in wijkleiders, politici of een vreemde aan de deur. Het vertrouwen in collega's is ook niet zo groot, opvallend is hoeveel mensen (34,7%) expliciet aangeven hun collega's niet te vertrouwen. Een dokter, de naaste burens, ouderen, een priester en een politieagent genieten het meeste vertrouwen. Deze mensen worden door meer dan 80% van de respondenten wel vertrouwd.

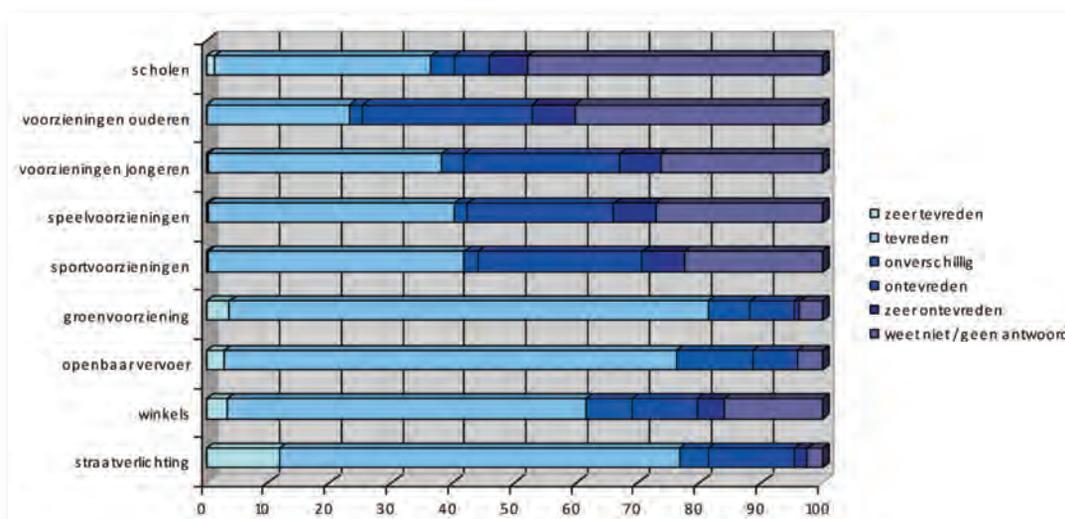

6. Leefbaarheid

Leefbaarheid is de door bewoners ervaren kwaliteit met betrekking tot het wonen die bepaald wordt door het aanzicht van de woonomgeving en het gedrag van omwonenden en anderen die in de woonomgeving verkeren. Hierbij kan men streven naar een schoon en veilige wijk, maar ook het investeren in de sociale samenhang en de aanwezigheid van de nodige voorzieningen is hierbij belangrijk.

Infrastructuur

Tabel 12: tevredenheid infrastructuur en voorzieningen in St. Michiel Buurtmonitor 2009

“Tot op de dag van vandaag is de sfeer in de wijk goed, de mensen leven prettig met elkaar samen. Er zijn helemaal geen zorg- of welzijnsvoorzieningen in de wijk. Zelfs voor de chòlers zorgt de buurt zelf.

Marlon Regales, sleutelinformant

Het meest tevreden zijn de mensen in St. Michiel met de straatverlichting, het openbaar vervoer en de groenvoorziening. Ongeveer $\frac{3}{4}$ van alle respondenten is tevreden met het openbaar vervoer en de groenvoorziening. De voorzieningen, gerelateerd aan een activiteitsaanbod voor verschillende doelgroepen, komt in St. Michiel het minst positief uit de bus. Deze voorzieningen zijn duidelijk in mindere mate dan gewenst in de buurt aanwezig.

Bij de antwoorden van de respondenten uit St. Michiel valt op dat er bij veel vragen “weet niet / niet van toepassing / geen antwoord” is ingevuld. Het is aannemelijk dat mensen dit ingevuld hebben op het moment dat er een bepaalde voorziening niet aanwezig is. Er is bijvoorbeeld geen school in St. Michiel en bijna de helft van de respondenten vult geen antwoord in. Dat geldt feitelijk ook voor de ouderen voorzieningen.

“In de jaren 70 vertrokken veel inwoners naar Nederland om in Den Helder te gaan wonen. Hoewel ze soms voor langere tijd vertrokken verkochten de mensen hun huizen niet. Boca is heel hecht, voor de bewoners is het heel moeilijk om een vreemdeling in de buurt, laat staan hun huis toe te laten”.

Marlon Regales, sleutelinformant

Kwaliteit huisvesting

Maar weinig woningen, 3,1% van het totale woningenbestand in St. Michiel, worden aangemerkt als slechte woningen. Tijdens de Census 2001 zijn er in St. Michiel in totaal 1549 bewoonde woningen geteld. De huizen zijn net zo groot als gemiddeld op het eiland, 125,3 vierkante meter. Wel wonen er gemiddeld wat meer mensen in een huis dan op de rest van het eiland gangbaar is. In St. Michiel wordt tijdens de Census 2001 een huis bewoond door gemiddeld 3,2 personen. De leegstand is redelijk hoog, per 100 bewoonbare woningen staan er 13 leeg. Dat is een stuk meer dan elders het geval is. Het merendeel van de woningen is eigendoms woning, per 100 eigendoms woningen zijn er 24 huurwoningen beschikbaar in St. Michiel, oftewel ongeveer 1 op de 5 woningen (19.4%) in de wijk is huurwoning.

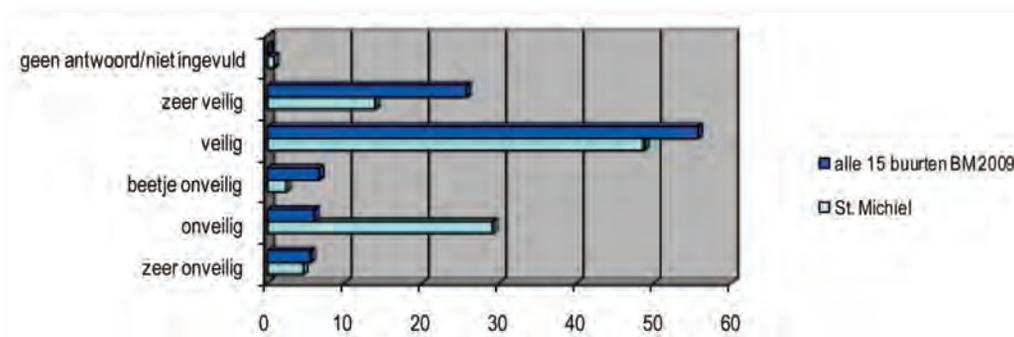
Speeltoestel op plein Boca Sami

7. Veiligheid

Bij vormen van onveiligheid op wijkniveau wordt gedacht aan zaken als overlast van omwonenden, van groepen hangjongeren, maar ook criminaliteit en vandalisme, verkeersoverlast en overlast van drugsgebruikers. Ook situaties waar dreiging van uit gaat kunnen een gevoel van onveiligheid bij wijkbewoners teweeg brengen, zoals bijvoorbeeld weinig verlichting of groepen jongeren die samenscholen.

In de Buurtmonitor 2009 is mensen gevraagd hoe veilig ze zich voelen op de plek waar ze wonen.

Tabel 13: veiligheidsbeleving bewoners St. Michiel en Curaçao, Buurtmonitor 2009

“De veiligheidsbeleving van de buurt is positief. De bewoners hebben een sterke gebondenheid met de buurt, er is sprake van een zekere sociale controle in de wijk. De bewoners doen hun best om de veiligheid en leefbaarheid van hun eigen buurt te garanderen”.

Marlon Regales, sleutelinformant

In St. Michiel blijkt een grote groep mensen zich niet helemaal veilig te voelen. In alle buurten van de Buurtmonitor 2009 voelt ongeveer 1 op de 9 inwoners (11,7%) zich onveilig tot zeer onveilig. In St. Michiel is het percentage mensen dat zich (zeer) onveilig voelt ongeveer drie maal zo hoog, namelijk 33,9%. Dat betekent dat 1 op de 3 inwoners van St. Michiel zich niet veilig zou voelen in deze buurt.

8. Gezondheid

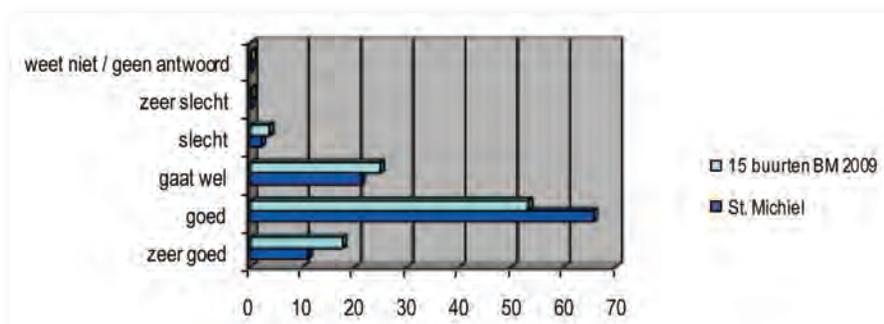
De “gezonde wijken” benadering is gebaseerd op de gedachte dat actieve deelname van de mensen waar het om draait, bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en aan het versterken van beoordeling- en beslissingsvermogens. In achterstandswijken is in het algemeen meer sprake van gemeenschapszin, hetgeen een goede mogelijkheid biedt de sociale norm positief te beïnvloeden.

Gezondheidsverschillen hebben volgens de literatuur te maken met de sociaal-economische positie van mensen, met hun gezondheidscultuur, hun huisvestingssituatie, hun opleidingsniveau en met het wel of niet hebben van werk. Deze verschillende factoren beïnvloeden elkaar, maar het is moeilijk wetenschappelijke bewijzen te vinden voor welke invloedsfactoren het meest van belang zijn.

Gezondheidsbeleving

In de Buurtmonitor 2009 is aan de hoofden van huishoudens gevraagd hoe ze hun eigen gezondheid beleven.

Tabel 14: Gezondheidsbeleving bewoners St. Michiel en Curaçao, Buurtmonitor 2009

In St. Michiel zijn de mensen positiever over hun gezondheid dan in de andere buurten van de Buurtmonitor 2009 het geval is. Ruim $\frac{3}{4}$ van de respondenten (76,7%) beleeft zijn gezondheid als goed tot zeer goed.

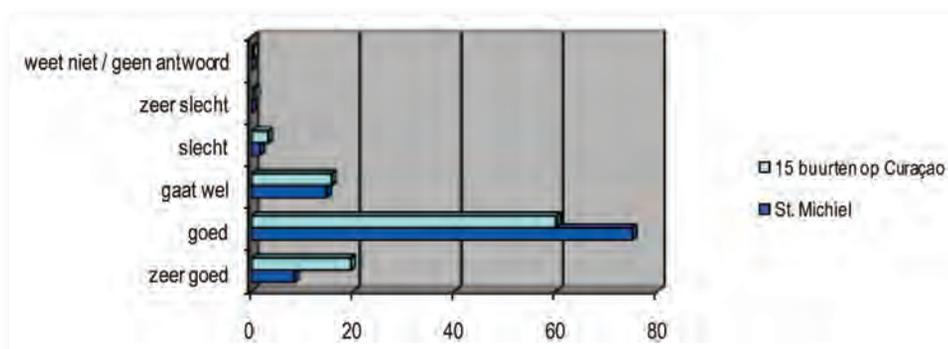
Leefstijl

Iemands leefstijl is mede bepalend voor zijn of haar gezondheid. Eet- en drinkgewoonten en rookgedrag zijn indicatoren voor een bepaalde leefstijl. In St. Michiel 83,5% dat er in hun huishouden behoorlijk tot heel gezond gegeten wordt. Dat is hoger dan wat alle buurten gezamenlijk vinden (79,7%). Maar in alle 14 buurten samen wordt wel vaker dan in St. Michiel aangegeven dan er zeer gezond wordt gegeten.

“Er gaan maar weinig mensen naar een bejaarden- of verzorgingshuis. De mensen in Boca hechten sterk aan hun zelfstandigheid. Ook bij ouderdom en ziekte geven ze er de voorkeur aan zelf hun problemen op te lossen. Daar hebben ze de overheid niet voor nodig”.

Marlon Regales, sleutelinformant

Tabel 15: Beleving mate van gezond eten bewoners St. Michiel en Curaçao, Buurtmonitor 2009

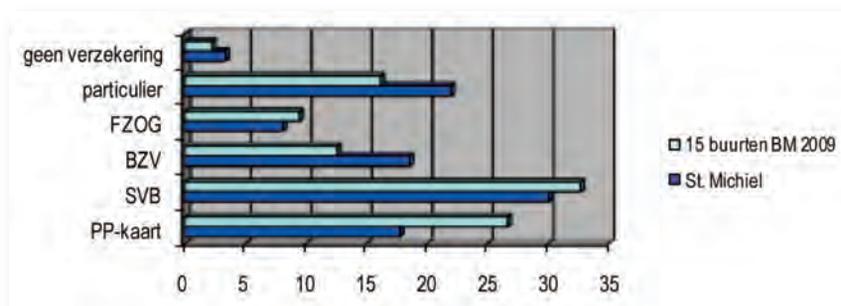

Ruim 15% van de respondenten in St. Michiel rookt, dat is hoger dan het eilandelijke gemiddelde. Een groot deel van de mensen die rookt is een stevige roker, 55,6% van de hoofden van Huishoudens uit de Buurtmonitor die aangegeven te roken, rookt meer dan 10 sigaretten per dag.

Ziektekostenverzekering

In St. Michiel is het aantal mensen met een PP-kaart veel kleiner dan gemiddeld in de 14 buurten van de Buurtmonitor. Er zijn meer mensen met een BZV- of een particuliere verzekering, eventueel via de werkgever.

Tabel 16: Overzicht type ziektekostenverzekering bewoners St. Michiel en Curaçao, Buurtmonitor 2009

9. Sociale kaart

Voor een beschrijving van dit onderdeel is gekeken naar de voorzieningen op wijkniveau, waaronder openbaar vervoer, maar ook de aanwezigheid van verschillende voorzieningen zoals een medisch centrum, bibliotheek, sport-faciliteiten, scholen, winkelvoorzieningen, etc.

Voorzieningen

In Boca Sami zijn niet veel voorzieningen. In vroegere tijden was er wel een basisschool en een buurtcentrum, beide zijn niet meer operationeel. Er is nog wel een centrale ontmoetingsplek voor buurtbewoners, een voormalig schoolgebouw in de buurt van de Redaweg, deze wordt gebruikt door Fundashon Sentro di Bario Boca Sami. Ook de Excel Arts Academy maakt gebruik van dit gebouw. Aan Plasa Tin Zimmerman (Rimon Martis Zimmerman, 23-01-1893 t/m 25-05-1969) is een plein met een prieeltje waar mensen uit de buurt domino spelen, onlangs is er ook een speeltoestel voor kleine kinderen geplaatst. De dichtsbijzijnde basisschool is in Jan Doret, het katholieke Kolegio Santa Clara. Aan de Canasterweg is Fundashon Elias gehuisvest, een voorziening voor kinderopvang. Aan het begin van het dorp is Curaflor te vinden, een op landbouw gericht bedrijf.

Kinderopvang Fundashon Elias

Boca Sami heeft twee voetbalvelden, één met en één zonder verlichting. Een stukje van het sportveld is geasfalteerd en er zijn faciliteiten aanwezig om basketbal te spelen. Deze sportvoorzieningen liggen ingesloten tussen de Redaweg en de Canasterweg. Gezien de ligging direct aan zee is Boca Sami bekend voor zijn water gerelateerde activiteiten. Er zijn twee baaien: Sint Michielbaai en Slangenbaai. In Boca is tevens de oudste duikschool van het eiland te vinden, gerund door Curaçaonaar Eric Wederfoort. Deze duikschool bestaat sinds 1966. Langs de Redaweg aan de zeekant zijn diverse appartementencomplexen te vinden, zoals: Wederfoort Apartments, Sun Reef Village & Diving, Waterside Apartments en het failliete en in bouwvallige staat verkerende Sint Michiel Bay Inn.

Basketbalveld anno 2012

Er zijn verschillende snacks / restaurants in Boca te vinden. Aan de T-kruising Kaya Ma Pieter-nella ("Frumu") en Kaya Ouchi is de San Martin de Pores Snack en een Chinese Mini-Market zonder naam die onlangs is geopend. Aan dezelfde hoofdweg Kaya Ma Pieter-nella ("Frumu") bij Plasa Tin Zimmerman (Rimon Martis Zimmerman, 23-01-1893 t/m 25-05-1969) zijn enkele eetgelegenheden te vinden, zoals Emely Snack, Mia Restaurant, Shon Muhé Restaurant en Kantu di Playa Terras. Kantu di Playa Terras en nog een paar andere eetgelegenheden in het vissersdorp, waar de naam niet direct van bekend is, zijn niet het gehele jaar geopend, maar enkel bij speciale gelegenheden zoals Sami Sail. Anderen eetgelegenheden zijn: Restaurant "the catch of the day" en "In zee met het anker" van de duikschool van Wederfoort. Bij de Emely Snack is tevens een lotjeskantoor van Joe Black gevestigd.

Uitgaansgelegenheid in St Michiel

Op Klein Sint Michiel is een woonbuurt met middenstands- en volkswoningen van Fundashon Kas Popular fasen 1 en 2, te vinden, gelegen langs Kaya Ma Pieternella (“Frumu”). In de buurt zijn geen voorzieningen, vroeger was er wel een Chinese Minimarkt. Onlangs is er wel een speeltoestel voor kleine kinderen geplaatst op een leegstaand terrein midden in de buurt. Dit terrein is reeds lange tijd gereserveerd voor buurtvoorzieningen van deze nieuwbouwuurt, tot heden zijn die echter niet gerealiseerd.

Boca heeft een aantal bijzondere natuurgebieden: de zoutpan Saliña Sint Michiel, de directe omgeving van Landhuis Klein Sint Michiel en de heuvels rondom Sint Michielsberg, Seru Blandan, Seru Spreit en Seru Sami.

Laguna St. Michiel

Het gebied Blauw is in twee grote helften onder te verdelen: de woonbuurt Curasol en de toeristische voorziening Blue Bay Curaçao. Anders dan de volksbuurt met FKP woningen op Klein St. Michiel is Curasol opgebouwd uit vrije sector woningen. Particulieren hebben veelal zelf hun eigen woning op eigendomsterrein gebouwd. Deze woningen zijn gelegen ten oosten van de Kaya Ma Pieternella (“Frumu”) en ten zuiden van de Bocaweg. In Curasol zijn drie appartementencomplexen te vinden: Ban Topa Apartments, Curasol Appartementen en Kashmiri Apartments.

Blue Bay Curaçao heeft, naast een wat luxere woonfunctie, vooral een toeristische functie. Er is een hotel, strand met duikfaciliteit (Diversity), een restaurant en een golfbaan.

Kaya Mata Siguaraya (Luis Polito Daal, shofur di bus) is de hoofdweg van Jan Doret. Deze weg verdeelt Jan Doret min of meer in twee gelijke helften een westelijk en een oostelijk deel. Aan deze weg zijn diverse voorzieningen te vinden: Toko Rimon, Ossais Supermarket, een

depot van de Antilliaanse Verffabriek (AVF-paint), Jandoret Snèk, Kapsalon Maritza en een nummerkantoor van Joe Black. Binnen Jan Doret aan de Kaya Soeur Nicephora is Chilbert Catering NV & Adriana Reception Room en aan de Kaya Dr. J.W.M. Diemont is Kòrsou Air & Nitrox Supply afgekort Kans NV gevestigd. De Kaya Mata Siguaraya (Luis Polito Daal, shofur di bus) sluit aan op de grotere weg Kaminda Mgr. Dr. Amado Römer (Luchadó inkansabel pa hustisia soshal). Aan deze weg zijn ook diverse voorzieningen te vinden: Fayad Bakery, Fayad's Food Market, Fayad Import NV, Bai Bin Krioyo Grill Bar Restaurant en een nummerkantoor van Robbies Lottery, een bloemenzaak Arte Flor (flower gift and decoration) en The Golden Dragon Bar Restaurant.

In Boca Sami is de kapel van San Miguel te vinden. Midden in Jan Doret zijn twee kerken gevestigd, de kerk van de 7e Dag Adventisten en de Katholieke kerk van Jan Doret. Naast de Katholieke kerk is traditie getrouw een kerkhof aanwezig. In de directe nabijheid is eveneens de enige school voor regulier funderend onderwijs te vinden, Kolegio Santa Clara. In de buurt van de school is een provisorisch voetbalveld gemaakt, onder een boom is tevens een speeltoestel voor kleine kinderen geplaatst.

Sami Liber is een kleine en aparte woonbuurt met een eigen geschiedenis los van de hier aan grenzende voormalige plantage Groot Sint Michiel. Bij de ingang van de buurt is een provisorische voetbalveld en tevens een speeltoestel voor kinderen.

In Zegu zijn geen voorzieningen of andere bijzonderheden te vinden.

De drie voormalige plantages hebben tegenwoordig een andere bestemming:

- Op plantage Groot Sint Michiel is Rancho Alegre gehuisvest, een manege met paarden. Op de plantage is landhuis Groot Sint Michiel te vinden en de heuvel Seru Manuel Kuiper (Manikeipu).
- Malpais is grotendeels in gebruik als vuilstortplaats / "landfill". In de directe omgeving liggen de bijzondere gebieden Mount Pleasant en Seru Baké. In het grote Malpais langs de Kaminda Mgr. Dr. Amado Römer (Luchadó inkansabel pa hustisia soshal) zijn in westelijke richting enkele voorzieningen te vinden: Crusaders Church Curaçao met de daarbij gelegen landhuis Mount Pleasant, Hòfi Malpais, een Dam, het verdwenen meer (Lago Disparsé) en de heuvels Seru Djuku en Seru Jamanika.

Ten zuiden van de grote weg aan de zee kant is een drietal stranden te vinden: Vaersenbaai met strandfaciliteiten van Kokomo Beach. Dit strand werd in het verleden gebruikt door de politiesportvereniging (PSV) als privé strand en wordt nog steeds door de personeelsvereniging van de politie beheerd. Verderop richting Bullenbaai zijn Boka Uniko, Pestbaai en Lover's beach te vinden.

- Ten oosten van Malpais achter Julianadorp is Wechi en Bonavista te vinden. Het bouwvallige Landhuis Wechi is het enige overblijfsel van uit het plantageverleden van dit gebied.

Sociale Kaart

In de volgende tabel wordt een schematisch overzicht gegeven van organisaties en instellingen die in Sint Michiel gevestigd zijn. De organisaties worden geordend in 5 categorieën: wonen, werken, weten, welzijn en zorg.

Tabel 13: overzicht Sociale Kaart in Sint Michiel

Categorie	Omschrijving	Informatie
Werken	naam organisatie adres organisatie tel. organisatie contactpersoon omschrijving	Kas di Bario Santa Maria (voorheen Ban Kas Bek) Jan Noorduynweg z/n 8696660 Vestiging van Dienst Werk en Inkomen voor de wijken in de wijde omgeving van Santa Maria voor ondersteuning bij het vinden van werk, PP-kaarten en andere sociale ondersteuning
Weten	naam organisatie adres organisatie tel. organisatie contactpersoon omschrijving	Kolegio Sta. Clara St. Michiel z/n 8680510 / 8681037 School voor funderend onderwijs vallend onder het Rooms Katholiek Schoolbestuur

Vervolg tabel 13: overzicht Sociale Kaart in Sint Michiel

Categorie	Omschrijving	Informatie
Weten	naam organisatie adres organisatie tel. organisatie contactpersoon omschrijving	Fundashon Elias Canasterweg z/n 8685625 Organisatie voor kinderopvang van kinderen van 0 – 4 jaar
Welzijn	naam organisatie adres organisatie tel. organisatie contactpersoon omschrijving	Reefcare Curacao St. Michielsweg 14 5692099 Organisatie voor het behoud van koraalriffen op Curaçao
	naam organisatie adres organisatie tel. organisatie contactpersoon omschrijving	Excel Arts Academy Canasterweg z/n Culturele instelling waar diverse dans en theateractiviteiten voor kinderen worden georganiseerd
	naam organisatie adres organisatie tel. organisatie contactpersoon omschrijving	Curaçao Triathlon Association Redaweg 3 8889216 Sportorganisatie
	naam organisatie adres organisatie tel. organisatie contactpersoon omschrijving	Jong Colombia Voetbalvereniging actief in de hoogste divisie op Curaçao

10. Wijkontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Onder actuele ontwikkelingen wordt verstaan in hoeverre er op dit moment plannen en/of projecten in de buurt worden uitgevoerd en wat voor type ontwikkeling deze projecten voor de buurt meebrengen.

De toerismesector staat centraal in de ontwikkeling binnen St. Michiel. Er zijn de afgelopen jaren behoorlijk wat appartementencomplexen en andere verblijfsvoorzieningen bijgekomen. Binnen dit kader zijn enkele buurt-bewoners in overleg met Curaçao Tourism Board (CTB) bezig met de ontwikkeling van community based projecten.

Een ander actueel project is de Akademia di Arte, een organisatie die verschillende type kunst- en cultuurgerelateerde activiteiten voor kinderen en volwassenen organiseert.

Wensen en behoeftes

Om het toerisme nog beter te kunnen ontwikkelen heeft de wijk de wens en behoefte meer activiteiten te organiseren. Op dit moment wordt jaarlijks met koninginnedag het bij de bevolking populaire Sami Sail, bestaande uit zeilwedstrijden en diverse andere activiteiten, georganiseerd.

Puntsgewijs is door de buurtbewoners de volgende opsomming van wensen en behoeftes gemaakt:

- een uitgebreider activiteiten aanbod;
- de ontwikkeling van huizen zit vast omdat er op dit moment geen grond beschikbaar is, er is behoefte aan meer volkswoningen;
- er zijn verslaafden in St. Michiel die hulp nodig hebben;
- er is een gebrek aan naschoolse opvang in de buurt;
- ten aanzien van werkgelegenheid moet er met de inwoners naar alternatieven voor de visserij gezocht worden, visserij alleen is niet meer rendabel;
- om in de toekomst beter te kunnen voorzien in bredere informatieverstrekking over wijkgerichte aanpak zouden de bewoners van St. Michiel graag een georganiseerd dataverzamelingsysteem zien met een duidelijk informatiepunt waar niet alleen sleutelfiguren maar iedereen uit de buurt informatie kan aanleveren en verkrijgen.
- Boca heeft enkele archeologisch interessante lokaties, het zou goed zijn de buurtbewoners hier beter over te informeren en hen bij de onderzoeken te betrekken, o.a. in de vorm van het geven van trainingen.

Baluartenan

St. Michiel heeft zich door de jaren heen regelmatig bewezen op sportgebied, bijvoorbeeld in de voetbalsport. De plaatselijke voetbalclub Jong Colombia is meerdere keren kampioen van Curaçao en de (voormalige) Nederlandse Antillen geworden. Als enige Curaçaose team heeft Jong Colombia tweemaal het kampioenschap van de Voetbalfederatie van Noord-Amerika, Centraal-Amerika en het Caribisch gebied (CONCACAF) gewonnen.

Bijlage 1: Profiel van zone St. Michiel

	Curaçao 1992 Census CBS	Curaçao 2001 Census CBS	St. Michiel 1992 Census CBS	St. Michiel 2001 Census CBS	St. Michiel 2009 Buurt- monitor
Bevolking	144097	130627	4080	4928	
Sexratio *	111	116	114	116	123
Jongeren % (0-14 jaar)	25.9	23.6	26	28	19
Personen % 15 - 65 jaar	66	65.6	66	65	68.5
Ouderen %	8.1	10.8	8	7	12.6
Katholieken %	81.3	80.1	85	85	
Onkerkelijk %	4.2	3.9	4.6	3.8	
Papiamentstalige huishoudens %	83.3	80.8	87	87	
Allochtonen %	12.5	15.8	9.5	10.1	9.8
Vertrekplannen %		6.2		5.3	
Tienermoeders %	7.0	7.3	8.9	4.8	6.1
Schoolparticipatie 15-19 jaar %	72.5	81.5	69.1	87.3	
Schoolparticipatie 0-3 jaar %	35.2	42.4	34.4	46.3	
13-14-15 jaar op basisschool %	26.2	19.2	29.2	15.3	10
Hoog opgeleid/100 laag opgeleiden **	23.1	38.3	20.6	43.6	
Dropout %	45.3	45.2	44.6	37.2	
Analfabeten %	3.9	3.6	4.0	4.7	
Schoolbussers %	11.4	12.4	16.9	13.3	
Gem. inkomen werkende	2273	2646	2163	2716	
Gem. huishoudinkomen	3451	3701	3365	3895	
Werkloos %	16.9	15.8	21.0	13.3	
Jeugdwerkloosheid %	32.7	33.7	44.2	29.1	
Langdurig werkloos %		49.1		57.3	
Economische afhankelijkheid	179	182	205	151	
% tijdelijke baan	26.3	20.7	26.1	16.4	
% losse jobs	10.3	7.4	10.7	4.7	
% onderstandtrekkers	6.3	8.2	7.5	7.7	
% met bus naar werk	16.8	15.4	20.4	13.3	

* Aantal vrouwen op 100 mannen

** Aantal hoog opgeleiden personen per 100 laag opgeleide personen

Bijlage 2: Geraadpleegde informanten

Dit buurtprofiel is tot stand gekomen dankzij de inzet en waardevolle bijdrage van velen. Speciale dank gaat uit naar de wijkvertegenwoordigers en alle bewoners die tijdens verschillende bijeenkomsten zeer veel informatie hebben aangeleverd:

- alle betrokken bewoners van St. Michiel
- dhr. Marlon Regales

Bijlage 3: Literatuurlijst

Bakhuis, Y. & M. Sevriens, *Problematiek van wijken in achterstandssituaties op Curacao. Task Force Antilliaanse Jongeren in samenwerking met Unidat di bario, Plataforma Otrobanda en Fundashon Pro Souax*, Curacao

Brenneker, P. (1969-1975) *Sambumbu: volkskunde van Curaçao, Aruba en Bonaire*. Curaçao 1969-1975, Volume 1-10

Centraal Bureau voor de Statistiek (2002), *Censusatlas 2001, Curacao, Nederlandse Antillen*

Centraal Bureau voor de Statistiek (2010), *Resultaten Arbeidskrachten-onderzoek Curacao 2009*, Curacao

Dienst Cultuur en Educatie (1994), *Nieuw beleid: Project wijkbeheer en vernieuwing*, Curaçao

Dienst Cultuur en Educatie (1996), *Relato final orientashon Rayon 2*, Curaçao

Dienst Cultuur en Educatie (2000), *Samenwerken aan Integrale Wijkaanpak*, Curaçao

Directie Cultureel Educatieve Zaken (KEZ) / Eilandgebied Curaçao (1996) *Cultureel Educatief Wijkbeleid Curacao 1997-2000*, Curaçao

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2003), *Ruimte voor de jeugd; een inventarisatie onderzoek naar bestaande faciliteiten voor kinderen en jongeren in verschillende wijken van Curaçao*

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2010), *Jong & Moeder. Een inventariserend onderzoek naar de situatie van tienermoeders op de Nederlandse Antillen*, FAJ in samenwerking met SIFMA, in opdracht van Samenwerkende Fondsen Aruba en Nederlandse Antillen, Curaçao/ Sint Maarten

Grupo di trabou IPK/ UNA (1993), *Kultura, base pa desaroyo propio di Korsou. Nota di diskushon pa e seminario 20-21 di mart 1993*, Curaçao

Hartog, J. (1961), *Curaçao van kolonie tot autonomie, Deel II: Na 1816*.

Hartog, J. (1997), *De forten, verdedigingswerken en geschutstellingen van Curaçao en Bonaire. Van Walbeeck tot Wouiters 1634 – 1942*, Zaltbommel

Huijgers, D. & Ezechiels (1992), *Landhuizen van Curacao en Bonaire*. Amsterdam/ Haarlem

Janknegt, R. (2007), *Curaçaose Hofjes. Publicatie onder auspicien van de Stichting Curaçaose Hofjes*. Willemstad, Curaçao

Colofon

Buurtprofiel Sint Michiel

Teksten:

Indigo Blue consult

In opdracht van:

Ministerie SOAW

Foto's:

Tysha Photography
Ariadne Faries

Grafische vormgeving:

Ariadne Faries

Print/Distributie:

Ministerie SOAW

Informatie:

Ministerie SOAW
Sector Familie en Jeugd
Apna gebouw 5e verdieping
Tel: 466 93 43

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**